

מועד אב תשע"ט

בס"ד

בחינה בהלכות תפילה ברכות בית כנסת ומזוזה

ג' אב תשע"ט

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. לתשומת לבכם: דפי הטייטה לא ייבדקו!
4. חלק א' - עיון - 7 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 6 מתוך 7 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 6 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 6 התשובות שמבקש לבדוק.
5. חלק ב' - בקיאות - 3 שאלות.
יש לציין את דעת השו"ע, הרמ"א, וכו"כ.
חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
6. חלק ג' - יישום – 3 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 2 מתוך 3 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 2 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 2 התשובות שמבקש לבדוק.
7. יש לענות בנפרד על כל חלק מחלקי השאלה.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 6 שאלות מתוך 7 שאלות

יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. א. אדם שלא ברך ברכות התורה או שמסופק בכך ונזכר באמצע התפילה או לאחריה, כיצד ינהג?
ב. באר ופרט האם צריך לחזור ולברך ברכות התורה במקרים הבאים:
* אדם שאינו רגיל כלל ללמוד במשך היום ובאחד הימים נמלך ללמוד באמצע היום?
* נרדם כמה שעות באמצע היום ולאחר שהתעורר מעוניין ללמוד?
2. א. מי שהיה מסופק אם התפלל אחת מהתפילות הבאות: שחרית, מנחה, ערבית, מוסף (של שבת או ר"ח), האם צריך לחזור ולהתפלל? פרט!
ב. התחיל להתפלל שמו"ע (כי חשב שלא התפלל או מחמת שהיה מסופק בכך) ונזכר באמצע התפילה שכבר התפלל, מה הדין ומדוע?
3. מגילה כח: "אמר רב אסי בתי כנסיות שבבבל על תנאי הן עשוין", הבא את דעות הראשונים בבאור הגמ' פרט ובאר מה דין בתי כנסיות שבארץ ישראל בעניין זה, וכיצד נפסק להלכה בכל הנ"ל?

עמוד 1 מתוך 3

4. אדם שלש עיסה ואח"כ בישלה או טיגנה, מה דינה לעניין: הפרשת חלה, ברכה ראשונה, אכל ממנה שיעור שביעה, אכילתה בתוך הסעודה?
5. על איזה יין מברכים ברכת הטוב והמטיב? ציין תנאים נוספים הנדרשים לחיוב ברכת הטוב והמטיב, ובאר כיצד יש לנהוג לכתחילה בליל הסדר.
6. א. אדם שהכריחו אותו לאכול לחם, האם צריך לברך ברכה ראשונה וברכת המזון?
ב. מי שכפו אותו לאכול מצה, האם קיים מצוות אכילת מצה, והאם צריך לברך ברכת המזון?
ג. מי שמחמת חוליו נאלץ לאכול מאכלים אסורים מהתורה, האם צריך לברך עליהם והאם מצטרף לזימון ומדוע?
7. באר ונמק האם יש חיוב קביעת מזוזה במקומות הבאים:
בית ששותפים בו ישראל וגוי, בית המדרש, בית שחציו מקורה, חנויות.

חלק ב' – בקיאות

יש לענות על 2 שאלות מתוך 3 שאלות
יש לציין את דעת השו"ע, הרמ"א, וכו"כ.

8. שתוי, שיכור, שיכור כלוט, מה הגדרתם ומה דינם לכתחילה ובדיעבד לעניין: תפילה, קריאת שמע, ברכת המזון, צירוף למנין, צירוף לזימון?
9. א. מי שהגיע באמצע חזרת הש"ץ לבית הכנסת ושמע שהציבור עונים אמן ולא ידעו על איזו ברכה הם עונים, האם יכולים לענות עימם?
ב. בחזרת הש"ץ חלק מהמתפללים מאריכים בעניית אמן, האם הש"ץ צריך להמתין להם?
10. א. בעל קורא שבשעת קריאת התורה (בשני וחמישי, בשבת או בחג) דילג בקריאה של אחת מהעליות פסוק אחד או מקצתו ונזכר בכך לאחר שסיים הקריאה, מה הדין ומדוע?
ב. בעל קורא בחול או בשבת לאחד מהעולים רק שני פסוקים ונזכר בכך לאחר שכבר ברך העולה הבא לתורה וברך, כיצד ינהג?

חלק ג' – יישום

יש לענות על 2 שאלות מתוך 3 שאלות

יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

11. מספר המוזמנים הגיעו לאולם אירועים כדי להשתתף בחתונה, טרם כניסתם לאולם הם הסתובבו בבר המוצע לאורחים לפני תחילת האירוע וטעמו שם מהדברים הבאים: יין, שתיה קלה, צ'יפס, קוגל, פירות, עוגות. האם הם צריכים לברך ברכה אחרונה קודם הסעודה?

עמוד 2 מתוך 3

12. כמה משפחות קיימו מפגש משפחתי באחד הבתים שמהלכו הוגשה ארוחה, חלק מהמשתתפים סעדו עם לחם וחלקם הסתפקו באכילת פירות וירקות בלבד.
באר ופרט מה יהיה הדין לעניין נט"י וברכות במקרים הבאים:

- אחד המשתתפים נאלץ לחזור לביתו באמצע הסעודה כשבכוונתו לסיים את הסעודה בביתו.
- אחד המשתתפים נזכר באמצע הסעודה שלא התפלל מנחה, הוא הלך להתפלל בבית הכנסת הסמוך וחזר להמשך הסעודה עם יתר המשתתפים.

13. ראובן מתארח בבית חברו ומוגשים לפניו המאכלים הבאים:
עוגות, יין, תמרים חצויים, שקדים, תותי שדה. המאכל החביב עליו ביותר בדרך כלל הוא תותים, אך עתה הוא תאב יותר לתמרים. מהו סדר הקדימה בברכות במקרה זה?

* * *